

Enkele zorgpunten inzake de opkomende BTW in Suriname; is 6 maanden haalbaar?

De regering probeert in Suriname al geruime tijd een belasting over de toegevoegde waarde (hierna: BTW) in te voeren. U zult zich als burger wel afvragen wat de BTW precies inhoudt. De BTW is een indirecte belasting of een verbruiksbelasting die de Surinaamse overheid voornemens is te heffen op de verkoop van goederen/producten en diensten. Vermoedelijk zal de wet per 1 januari 2023 in werking treden mits deze in DNA wordt goedgekeurd.

De belasting zal worden geheven op de verkoopprijs van een product in elke stap van het productie- of distributieproces. Uiteindelijk wordt de BTW betaald door de consument.

Gezien de economische situatie in het land, is het zeer gewaagd van de regering om momenteel een BTW in te voeren. Als schrijver van dit artikel wens ik dan meteen te onderschrijven dat ik een voorstander ben voor het invoeren van een BTW. De BTW zal in principe moeten bijdragen aan de schatkist, althans is het de bedoeling. Met een toename van de inkomsten van de overheid, hoop ik dat de gelden worden besteed aan cruciale sectoren zoals de volksgezondheid maar ook de veiligheid.

Echter, als ik kijk naar de huidige gaande discussies en de informatie welke nu openbaar is, vraag ik me zeker af of de invoering c.q. voorbereiding op een gepaste manier plaatsvindt. Hieronder breng ik een paar van de zorgpunten onder de aandacht.

1. Teruggaaf systeem bij de belastingdienst

Ik denk dat het bijna eenieder al bekend is met het feit dat teruggave van gelden bij de belastingdienst zeker wat tijd in beslag kan nemen. Het systeem van teruggave verloopt zeer moeizaam. Het is mijn ervaring dat een verzoek tot teruggaaf kan leiden tot een boekenonderzoek met alle gevolgen van dien, dat ook enkele jaren kan duren. Nogal vreemd, ingeval belastingplichtige er recht op heeft en dit jaren kan vergen om te kunnen aantonen dat het recht op een teruggaaf terecht is. Hieruit blijkt dus dat alhoewel zaken theoretisch soms goed neergepend zijn, er in de praktijk nogal issues ontstaan bij de uitvoering. Derhalve ben ik de mening toegedaan dat er in Suriname heel wat wetten worden gemaakt, maar de handhaving steeds uitblijft of niet praktisch doordacht wordt. De ondernemer heeft in het beginsel recht op vooraftek van de BTW betaald op aankopen van zowel diensten als goederen. De BTW zal uiteindelijk op de consument drukken als gevolg van de vooraftek. Echter, ingeval de Output BTW (BTW in rekening gebracht bij verkopen) minder bedraagt dan de Input BTW (BTW betaald op aankopen), resulteert een teruggaaf. Het verkrijgen van 'simpele restituties' is nogal een tijdrovend proces. Waarom denkt de belastingdienst dat in geval van een BTW, het restitutie proces anders dan wel vlot zal verlopen?

2. Know how personeel belastingdienst

Het is ook gebruikelijk dat er bij de belastingdienst een apart team wordt samengesteld die zal zorgdragen voor de praktische uitvoering van de wet. Echter, om de praktische uitvoering te kunnen voltooien moeten ook de mensen eerst opgeleid worden. In de praktijk kampt de belastingdienst al met een tekort aan personeel met een breed know how. Dit maakt de uitvoering nogal een uitdaging voor betreffende ambtenaren wat doorwerkt naar de belastingplichtige. Aangezien conform planning de BTW per januari 2023 ingevoerd zal worden, lijkt het me niet haalbaar om de mensen of bij te scholen of van 'scratch' af in te werken en theoretische kennis te laten opdoen in de opkomende 6 maanden. Dit, voor een juiste werking van de BTW. Hoe denkt de belastingdienst dit te bewerkstelligen?

3. IT-systemen bij de belastingdienst

Hoe vaak worden wij niet geconfronteerd met technische storingen bij de belastingdienst? Is er wel reeds aanstalte gemaakt om de juiste IT-applicatie aan te schaffen voor de BTW? Vervolgens moeten er pilottesten worden uitgevoerd, waarbij de tekortkomingen al in een vervroegd stadium worden gesignaleerd. Naast de ‘reguliere’ ambtenaren zal de belastingdienst ook moeten denken aan IT-professionals binnen de organisatie om eventuele storingen te kunnen verhelpen. Ik denk daarbij ook aan de opslag van data waarbij de veiligheid en privacy van informatie van de belastingplichtigen voorop staat. Hoe zal de indiening van de btw-aangifte geschieden? Via een portaal of vooralsnog via indiening in hardcopy? In de concept wet wordt wel gesproken dat de Minister bij beschikking zal vaststellen of de indiening via elektronische wijze mag geschieden. Hoe zit het nu met de verwerkingen van betalingen? De belastingdienst heeft nu al achterstanden om betalingen op aangiften (denk aan loonbelasting, inkomstenbelasting en de huidige omzetbelasting) te verwerken. Hoe zal zij de btw-betalingen matchen aan de ingediende aangiften? Dit zal ook leiden tot een stagnatie bij een teruggaaf!

4. IT-systemen voor de winkelier en bedrijven

Hoe zit het met de implementatie van kasregistratiesystemen afgestemd op de BTW? De samenleving lijkt er nog niet op voorbereid te zijn. Interne (IT) processen zullen moeten worden afgestemd voordat de BTW ingaat. Ook hier is er dus veel werk aan de winkel en lijkt implementatie in 6 maanden zeer onrealistisch, te meer omdat informatievoorziening mondjesmaat de relevante partijen bereikt. Des te meer aandacht moet worden besteed aan een overgangsregeling, mede om betreffende partijen de ruimte te geven onder andere hun processen als zodanig af te stemmen.

Vooralsnog heb ik enkele zorgpunten genoemd, zonder nader in te gaan op de concept bepalingen. Ik hoop met het bovengenoemde een beeld te hebben geschept van enkele uitdagingen die de burger kan verwachten. Kortom: nog veel werk aan de winkel.

Auteur: Akash Gobardhan

Senior Tax & Legal Compliance Manager

Cornelis Jongbawstraat 13

Paramaribo

Suriname

T. +(597) 471 683 / +(597) 471 693 / + (597) 8939 378

E. akash.gobardhan@hbnlawtax.com

W. www.hbnlawtax.com